

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám
 (Központi) (Arany Érika-bérház). — Telefon: 113 (7 mellék-
 állomással). Szerkesztőségi hivatalos órák délután 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
 Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám.
 Arany Érika-bérház) főemelet. Telefon: 213 (7 mellékállomással). — Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig.

A színvonal emelése

Irta: Nagy Miklós
 vallás és közoktatásügyi államtitkár

Az életszínvonal nemcsak Magyarországon, hanem az egész Európában tagadhatatlanul mélyen alászállott. Vannak ugyan nagyjövendők emberek, de ezeknek a száma a nagy-tömegekhez képest elenyészően csekély, s ezek a nagy jövendők igen gyakran nem is a tisztességes emberek számára hozzáférhető forrásokból szerezhetők meg. A tulnyomóan nagy többség bizony alig-alig tudja megszerezni elsőrendű köznevelési cikkeit is. Különösen azok a családok nyomorognak, amelyeknek több gyermek neveléséről, táplálásáról és ruházásáról kellene gondoskodniuk. Ma nem panaszkodhatik jogosan az, aki nem éber és fedél alatt tudja a családját. De gondolhat-e a nagy többség megfelelő ruházatra és megfelelő téli fűtésre? Pedig az embernek túl kellene emelkednie az állati lét színvonalán, és ki kellene elégtételt olyan szükségleteit is, amelyek nemcsak testileg, hanem lelkiileg is emberré teszik. Már pedig egyes apró tünetek világosan mutatják, hogy a tömegek elemi szükségleteik kielégítésében is folyamatosan és fokozatosan lemondásra kényszerülnek. A könyvnap sikertelensége, az alkotó művészek nyomora, a fogtechnikus munkanélkülisége mind biztosan mutatják, hogy az embereknek nincs pénzük könyvre, folyóíratra, orvosra, festményre, fürdőre, szórakozásra és semmi olyan kiadásra, amivel testileg-lelkileg megújíthatná, felüdíthetné.

Minden értelmes ember előtt világos, hogy ennek a nagy nyomorúságnak nem a demokrácia, hanem a letűnt korszak sok-sok bűne az okozója, és az is természetes, hogy viszont minden értelmetlen ember megfélemlítve a régi rendszer mulasztásairól, képtelen lévén logikus gondolkodásra, a mindennapok nélkülözése által szorongatva a demokráciát okolja a hiányokért. Ezt a demokráciának tudnia kell, s ezeken a vádaskodásokon a demokráciának felül kell emelkednie! De ez korántsem elegendő! A passzív megértés és türelmen túlmenően legelső és legfontosabb kötelességünknek kell tartanunk az életszínvonal minél gyorsabb, erőteljesebb és igazságosabb emelését.

De vajjon hol kezdjük hozzá? Hiszen az élet minden vonatkozásában olyan sok a hiány olyan sok a pótolni, újjáépíteni, sőt egészen újjateremteni való! S bármerre nézünk a romok között, ijesztően merednek felénk a sürgősnél-sürgősebb feladatok. S kétségbeesve kapkodhatunk a fejünkhez: melyikhez nyúljunk előbb? A híd, az út, a mozdony, a tenyészállat, a nemes vetőmag, a gyógyszer, a kórház, a vas, a szén, a textil, a cipő, a lakás, az iskola, a templom, a könyv a színház és ezerannyi más szükséglet közül vajjon melyik a fontosabb, melyik a sürgősebb, me-

lyik a nélkülözhetetlenebb.

Minden nagy háború legfőképpen az anyagi javakat pusztítja el. A lélek és a szellem nem pusztítható el olyan könnyen, s hiányuk nem is érezhető olyan nagyon. Ezért emelkedik aránytalanul az anyagi javak és a fizikai munka értéke a szellemi munka és a lelki-erkölcsi értékek fölé minden háború után. Ezért látszik fontosabbnak és sürgősebbnek az anyagi újjáépítés a szellemiél.

Pedig ha mélyre tekintünk a dolgoknak, könnyen bebizonyíthatjuk, hogy alapvetőbb fontosságú és lényegesebb a szellemi újjáépítés az anyagnál. Csak a vak nem látja, hogy a földreform vívmányai, a hároméves terv követelményei, mezőgazdaságunk átalítása, az ország iparosítása, a demokratikus életforma és társadalmi berendezkedés a politikai jogok megfelelő használatára, a reakció jelszavai ellen való küzdelem csak üres szólam, ideig-óráig tartó fellángolás, eredménytelen erőlködés marad szellemi újjáépítés nélkül.

Ezért kell nekünk állandóan és fokozódó erővel hangsúlyozni a művelődés színvonalának emelésére irányuló törekvések fontosságát. Ezért lesz a demokrácia legfontosabb terepe a vallás és közoktatásügyi minisztérium. Ezért kell belátnia minden józan magyar embernek, hogy az a pénz, amit iskolára, tanítók fizetésére, szabadművelődési intézmények létesítésére, tudományos és üvézeti célok megvalósítására általában a magyar kultúra tökéletesítésére, és fejlesztésére kiadunk, nem hiábavaló, kidobott pénz, hanem a valóban demokratikus új Magyarország legeslegelsőrendű feladata és kötelessége.

Nagyon jól kell tudnia minden magyar embernek, hogy a nevelők státusrendezése, s ezzel anyagi jólétük biztosítása, a magyar tanítóság szellemi fejlődésének és függetlenségének megvalósítása, az iskolakerülés megszüntetése, az általános és egységes nevelés megteremtése, olcsó és jó tankönyvek kiadása, nem mulandó politikai jelszavak követelménye, hanem a magyarság, a magyar jövendő igazi sorskérdése. De azt is tudnia kell mindenkinek, hogy mindezek csak eszközök lehetnek az általános művelődési színvonal emelésére, és semmi egyébre!

Az általános nagy cél megvalósítása mellett nem szabad turnünk semmiféle mellékcélú érvényesülését. Politikai, különösen pártpolitikai szempontoknak, — könyvkiadói érdekeknek és minden más tekintetnek háttérbe kell szorulnia az egyetlen nagy cél: a magyar nép szellemi és erkölcsi színvonalának emelése előtt. Merev formulákhoz, rideg paragrafusokhoz való alkalmazkodás helyett számoljunk a gyakorlati élet követelményeivel. Számoljunk mindenekelőtt a vidék, a falu és a tanya eddig

Magyarország nem vesz részt a párisi értekezleten

A minisztertanács határozata: Magyarország nem vehet részt olyan tárgyaláson, melynek kérdésében a nagyhatalmak nem egységesek

A Magyar Távirati Iroda jelenteti: Az angol és francia kormány meghívást intézett a magyar kormányhoz, hogy vegyen részt a Párisban július 12-re összehívott konferencián, amelyen az úgynevezett Marshall-tervről foglalkoznak.

A meghívással csütörtök délelőtt 10 órakor pártközi konferencia foglalkozott a koalícióban résztvevő pártok egyhangúlag úgy határozottak, hogy Magyarország ne vegyen részt a párisi értekezleten.

Az ezután összeült minisztertanács úgy döntött, hogy a magyar kormány legnagyobb sajnálatára nem áll módjában elfogadni a meghívást a párisi értekezletre, mert az előzetesen lefolytatott angol-francia szovjet értekezlet bebizonyította, hogy a párisi konferencia tárgyában a nagyhatalmak sem tudtak meg egyezsere jutni, Magyarország pedig nem vehet részt olyan tárgyaláson, amelynek kérdésében a nagyhatalmak nem egységesek és azon nem vesznek részt valamennyien.

ROMÁNIA, JUGOSZLAVIA, LENGYELORSZÁG SEM VESZ RÉSZT

Bukarest. Groza miniszterelnök elnökletével összeült minisztertanács úgy határozott, hogy nem fogadja el a párisi értekezletre szóló meghívást. Hozzájárult a minisztertanács ahhoz, hogy Groza miniszterelnök hivatalos látogatásra Bulgáriába utazik.

Belgrad. Szimics jugoszláv külügyminiszter a brit és francia nagykövetnek átadta a jugoszláv kormány választát, amely közli, hogy nem vehet részt a párisi értekezleten, mert az amerikai program megvalósítása lehetővé tenné az egyes ha-

talmaknak a beavatkozást más országok gazdasági ügyeibe és ezáltal veszélyeztetné gazdasági és politikai függetlenségüket.

Varsó. A lengyel kormány csütörtök délelőtt hivatalosan elnyújtotta a francia és angol kormány varsói képviselőjének a július 12-i párisi értekezlet tárgyában a meghívásra visszautasító választát. (MTI)

DÁNIA, SVEDORSZÁG, NORVÉGIA RÉSZVÉTELE

Köpenhága. Dánia, Svédország és Norvégia külügyminiszterei Köpenhágában tartott értekezletükön úgy határozottak, hogy országuk részt vesznek a párisi értekezleten és ott közös álláspontot foglalnak el.

Ellopták az atombomba titkát?

Washington (AFP): A „New York Sun” jelentése szerint az Oak-Ridge atomerőművek üzemből ismeretlen tettesek titkos adatokat loptak el az atombombáza vonatkozásban. A lapok szerint az eset hasonlít a kanadai

ügyhöz. Az atomerő-biztonság nem hajlandó megértesíteni ezeket az értesítéseket a maga bizottság elnöke is kijelentette, hogy eddig nem hallottak az atombombára vonatkozó okmányok ellopásáról.

Tegnap 1757 hadifogoly érkezett Debrecenbe

Július 12-ike körül újabb nagy csoportok érkeznek Foksánba Új rendszer a hadifoglyok beszállításánál

Tegnap este Máramarosszigetről 1200 hadifogoly, köztük 232 nő jött

Csütörtökön délelőtt 9 órakor Foksáni felől érkezett hadifoglyokat hozó szerelvény a debreceni átvevő állomásra. A szerelvényen 557 magyar hadifogoly jött, akik között 100 tiszt, 3 munkaszolgálatos és 454 legénységi állományú katona volt. A Hungaria rakodópart elé beült szerelvény zöld galnyakkal, nemzetiszínű és piros zászlókkal díszítve érkezett.

Megérkezés után a foglyok csoportokba álltak és a Pavillon lakatya hátsó, keleti kapuján vonultak be az átvevő állomásra. Ezt a bejáratot most készítették, hogy a hadifoglyok a megérkezés után azonnal a tábor területére érheszenek. A közönség nagyrésze ezt az újabb intézkedést nem szívesen fogadta, mert a megérkezett foglyokat alig láthatták. Erre az intézkedésre azért volt szükség, hogy időbelileg is nyerjenek a hadifoglyok néhány lőőrat s másrészt az utazástól fáradt hazatérőknek nem kell sokat gyalogolniuk, hanem lezállás után azonnal az átvevő állomáson lehetnek.

A Pavillon lakatnyában a csütörtöki szerelvényen érkezetteket ünnepélyesen fogadták. Himnusz után Nagy Lajos miniszteri megbízott üdvözölte a hadifoglyokat, majd Zimanyi Gusztávné a MND Sz nevében beszélt. A foglyok részéről Juhász Jenő budapesti építézmérnök, zászlós válaszolt. Hálás szavakkal mondott köszönetet Sztálin generalisszimusznak.

A csütörtöki szerelvényen ér-

kezett hadifoglyok zöme a 148—19, a 148—27, a 148—5, a 148—17 és a 245-ös krasznodári körzetből, a 144—27, a 144—1 Novicserkaszkból, a 356—1 Rosztov körzeti Tagaróvából, a tisztek a 147-es Georgievskij táborból, kevés számmal jött hadifogoly a 242—3 novigorlovkai táborból. A foglyokat 40 vagón hozta.

A hadifoglyok elmondása szerint Foksánban jelenleg 350—400 magyar hadifogoly van, akik valamennyien tiszt állományuk. Legénységi állományu hadifogoly már nincs Foksánban. Ezere tehető azoknak a magyar hadifoglyoknak a száma, akik mind erdélyiek, de ezeket a foglyokat Erdélybe viszik, nem hozzák a debreceni átvevő állomásra.

Oroszországban több hadifogolytábor létezik és az újabb nagyobb szerelvények érkezését július 12-re várják Foksánban. Valószínű, hogy a most következő heten kevesebb lesz, de bizonyos az, hogy később újabb erős lendületet fog venni hadifoglyaink hazaszállítására.

Debrecenbe érkeztek csütörtökön reggel: Kádár István adóoszt Csapó u. 57 Suta József városi adó tisztviselő, Andrássy út 25. Dr. Krámer Lajos orvos, István u. 38. Dr. Jeney György államgyógyász, Wesselenyi u. 2. Dr. David Sándor villanygári tisztviselő, Csapó u. 74. Dr. Juhász Pál, Péterfia u. 46. Sándor Gábor Nyil u. 38. Szegi László Kismacs 4. Dr. Fehérvári

Zoltán ügyvédjelölt Keleti sor 9. Juricskay Géza banktisztviselő, Mester u. 71. Bálint Mihály gazdasági tanítézetű hallgató, Vigkedv Mihály u. 31. és Miskolczi Ferenc, Halap 25.

Debrecen környékre érkeztek Kiss József Egyek, Dergő Sándor és Katona István Balmazújváros, Gombos Imre Derecske, Nagy Imre és Nagy Sándor Haidúbószormény, Szabó Sándor Hajdúsámson, Főth Lajos Monostorpályi, Császi Lajos Hajdúszoboszló.

Az alábbiak vagy hozzátartozóik levél vagy üzenet átvételre végezt jelentkezzenek a Vöröskeresztnél. (Hatvan u. 6.): Sulyok István, Nagy Sándor, Balogh Károly, Horváth László, Szabó István volt ungvári kalauz felesége.

Újabb hadifogolyszállítmány Máramarossziget felől

Csütörtökön délelőtt értesítést kapott a hadifogoly átvevő állomás arról, hogy Máramarosszigetről útban van újabb hadifoglyokat hozó szerelvény. A hadifoglyokat hozó vonat a délutáni órákban haladt át a magyar határon s az esti órákban érkezett Debrecenbe.

A hazatérők 1200-an jöttek a köztük 232 nő, 90 tiszt, 168 munkaszolgálatos és 710 legénységi állományú katona volt. A foglyok területén még az északai órákban megkezdődött. A tegnap este érkezett debreceni és környékbeli hadifoglyok névsorát holnap délután közöljük.

Igazolvány képek
 HORVATH FOTÓTÓL,
 Simonty utca 1/b.

olyan nagyon elhanyagolt érdekeivel, s ne azt nézzük, hogyan lehet a rendeletet a falura ráerőszakolni, hanem azt, hogy az adott körülmények és viszonyok

között milyen eszközzel és módszerekkel lehet a legjobb iskolát, a legkedveltebb művelődési intézményt és a legmagasabb műveltséget létesíteni.

